

Podsumowanie najważniejszych wyników irlandzkich badań HBSC 2010:

Ogólny stan zdrowia:

Odsetek dzieci, które zadeklarowały bardzo dobry stan zdrowia (33%), które czują się bardzo szczęśliwe (50%), i które mają wysoki poziom satysfakcji z własnego życia (76%) od 2006 roku utrzymuje się na stabilnym poziomie. Dzieci młodsze i chłopcy częściej deklarują dobry stan zdrowia. Dzieci z niższych klas społecznych rzadziej deklarują dobry stan zdrowia i wysoką satysfakcję z własnego życia.

Odsetek dzieci z 3. i 4. klas, które zadeklarowały bardzo dobry stan zdrowia (39%) i które czują się bardzo szczęśliwe (70%), utrzymuje się na stałym poziomie od 2006 roku. Nie ma żadnych istotnych różnic pomiędzy płciami i klasami społecznymi.

Używanie alkoholu, tytoniu i narkotyków

W stosunku do roku 2006 w Irlandii zanotowano spadek częstości używania tytoniu, alkoholu i marihuany przez dzieci w wieku szkolnym.

Palenie

Odsetek osób, które palą codziennie (12%) i które zadeklarowały, że paliły kiedykolwiek (27%) zmniejszył się w porównaniu do roku 2006 (odpowiednio 15% i 36%). Różnice w podziale na wiek i klasę społeczną są wyraźne w przypadku obu wskaźników odnoszących się do palenia tytoniu. Dzieci starsze i te z niższych klas społecznych częściej deklarują takie zachowania. Chłopcy częściej niż dziewczęta deklarują, że palili kiedykolwiek, a odsetek starszych dziewcząt, które przyznały, że paliły kiedykolwiek zmniejszył się wyraźnie (47% w 2010 roku vs. 57% w 2006).

Odsetek uczniów klas 3. i 4. które paliły kiedykolwiek (3%) zmniejszył się od roku 2006, a odsetek tych, które palą regularnie utrzymuje się na stałym poziomie (1%). Chłopcy częściej niż dziewczęta przejawiają takie zachowania. Nie ma istotnych różnic pomiędzy klasami społecznymi.

Używanie alkoholu

Odsetek uczniów używających alkoholu spadł w Irlandii od 2006 roku. W 2010 roku 46% zadeklarowało, że kiedykolwiek piło alkohol (53% w 2006) a 21% podało, że używają alkoholu obecnie (26% w 2006). Odsetek uczniów upijających się (28% w 2010 vs. 32% w 2006) i tych, którzy upili się w ostatnich 30 dniach (18% w 2010 vs. 20% w 2006) również się zmniejszył. Dla wszystkich czterech wskaźników dotyczących konsumpcji alkoholu zaobserwowano istotne różnice ze względu na wiek i płeć – dzieci starsze i chłopcy częściej piją i upijają się niż dziewczęta. Dzieci z niższych klas społecznych częściej deklarują, że kiedykolwiek „były na prawdę pijane”.

Używanie narkotyków

Używanie marihuany zarówno w ciągu ostatnich 12 miesięcy (8% w 2010 vs. 16% w 2006), jak i w ciągu ostatnich 30 dni (5% w 2010 vs. 7% w 2006) zmniejszyło się. Dzieci starsze i chłopcy częściej używają marihuany. Nie zanotowano różnic pomiędzy klasami społecznymi.

Jedzenie i zachowania żywieniowe

Rodzaj jedzenia (np. warzywa) i zachowania żywieniowe irlandzkich dzieci poprawiły się lub pozostają na tym samym poziomie co w 2006 roku.

Spożywane artykuły

20% dzieci zadeklarowało, że spożywa owoce częściej niż raz dziennie (19% w 2006), a 20% zadeklarowało spożywanie warzyw częściej niż raz dziennie (18% w 2006). Dziewczęta, dzieci młodsze i te z wyższych klas społecznych częściej spożywają warzywa i owoce regularnie. Odsetek dzieci, które spożywają słodczy codziennie lub częściej (37% w 2010 vs. 39% w 2006), które spożywają napoje typu *soft drink* codziennie lub częściej (21% w 2010 vs. 26% w 2006) zmniejszył się od roku 2006. Dzieci starsze i te z niższych klas społecznych częściej deklarują regularne spożywanie słodczy i *soft drinków*. Znotowano również różnice pomiędzy płciami, gdzie dziewczęta częściej spożywają słodczy (39% dziewczęta vs. 34% chłopcy), a chłopcy częściej spożywają *soft drinki* (23% chłopcy vs. 19% dziewczęta).

Podobne wzory zachowań zaobserwowano wśród uczniów 3. i 4. klas. Zwiększyło się spożycie warzyw (26% w 2010 vs. 21% w 2006), nie zanotowano zmian w spożywaniu owoców (30%) i słodczy (28%), spadło natomiast spożycie *soft drinków* (15% w 2010 vs. 18% w 2006).

Zachowania żywieniowe

Odsetek dzieci, które nie jedzą śniadania w dni szkolne nie zmienił się od 2006 roku (13% w 2010 vs. 12% w 2006). Dziewczęta, dzieci starsze oraz te z niższych klas społecznych częściej deklarują, że nie jedzą śniadania w ciągu tygodnia. Odsetek uczniów 3. i 4. klasy, które nie jedzą śniadań również pozostał na tym samym poziomie (2%).

Dzieci były również pytane o to jak często chodzą głodne do szkoły lub głodne kładą się spać ze względu na to, że w domu nie ma wystarczającej ilości jedzenia. 21% dzieci zadeklarowało, że zdarzyło im się iść do szkoły lub iść spać głodnym, co jest wzrostem w porównaniu z 2006 (17%). Chłopcy, dzieci młodsze i te z niższych klas społecznych częściej deklarowały, że zdarzało im się pójść spać lub do szkoły głodnym.

Odsetek dzieci stosujących dietę (lub inną formę odchudzania), by stracić na wadze, utrzymał się w 2010 (13%) na stabilnym poziomie w porównaniu z rokiem 2006 (12%). Dziewczęta i dzieci starsze częściej deklarują odchudzanie (lub próby odchudzania).

Ćwiczenia i aktywność fizyczna

W badaniach HBSC 2010 zaobserwowano niewielkie zmiany w ilości czasu spędzanego przez uczniów na aktywność fizyczną i ćwiczenia sportowe. 51 % dzieci zadeklarowało, że ćwiczy cztery lub więcej razy w tygodniu (53% w 2006), 9% dzieci zadeklarowało, że ćwiczy intensywnie mniej niż raz w tygodniu (10% w 2006), a 25% dzieci zadeklarowało, że jest aktywna fizycznie przez 7 dni w tygodniu (27% w 2006). W każdej z tych miar zanotowano różnice zależne od płci oraz wieku respondentów. Chłopcy i dzieci młodsze są bardziej aktywne fizycznie. Dzieci z niższych klas społecznych częściej deklarują brak aktywności fizycznej, a te z klasy średniej częściej deklarują, że aktywność fizyczną wykonują przez 7 dni w tygodniu.

70 % uczniów z 3. i 4. klasy zadeklarowało, że ćwiczą cztery lub więcej razy w tygodniu (72% w 2006), a 7% stwierdziło uczestnictwo w ćwiczeniach o dużej intensywności mniej niż raz w tygodniu (8% w 2006).

Dbanie o siebie

Odsetek dotyczący mycia zębów z częstotliwością większą niż raz dziennie (67%) utrzymuje się na stabilnym poziomie od 2006 (63%) również w przypadku uczniów 3. i 4. klas (66% w 2010 vs. 64% w 2006). Dziewczęta i uczniowie z wyższych klas społecznych częściej deklarują mycie zębów więcej niż raz dziennie. Nie zaobserwowano istotnych różnic w zależności od wieku.

Dzieci odpowiadały również na pytanie o to jak często używają pasów w samochodzie. 81% dzieci zadeklarowało, że używa pasów zawsze, a odsetek ten nie uległ zmianie od 2006 roku (79%). Dzieci młodsze i dziewczęta częściej deklarują używanie pasów zawsze.

Urazy

Zaobserwowano zmniejszenie się odsetka dzieci deklarujących urazy lub potrzebujących w ostatnich 12 miesiącach z ich powodu pomocy medycznej (37% w 2010 vs. 43% w 2006). Chłopcy i dzieci starsze częściej deklarują doznawanie urazów. Z tych, którzy zadeklarowali doznanie urazu, 57% twierdziło, że opuścili w przeszłości 3 lub więcej dni zwykłych aktywności z powodu tego urazu (56% w 2006). Różnice ze względu na płeć są zbliżone do tych odnoszących się do częstości występowania urazów. Nie zaobserwowano różnic pomiędzy klasami społecznymi.

Dręczenie

Odsetek dzieci, które zadeklarowały, że były kiedykolwiek dręczone utrzymuje się od roku 2006 na stałym poziomie (24%). Zmniejszył się natomiast odsetek dzieci, które zadeklarowały uczestnictwo w dręczeniu innych dzieci (17% w 2010 vs. 22% w 2006). Chłopcy częściej deklarują, że są ofiarami dręczenia lub dręczą innych. Młodsze dzieci również częściej deklarują, że są ofiarami dręczenia, podczas gdy dzieci starsze częściej deklarują, że dręczą innych. Nie zaobserwowano różnic ze względu na klasę społeczną.

Odsetek uczniów klas 3. i 4., które zadeklarowały, że kiedykolwiek były ofiarami dręczenia nie uległ zmianie od 2006 roku (37%). Nie zanotowano różnic ze względu na płeć i klasę społeczną.

Zachowania seksualne

27% spośród 15 i 17-latków zadeklarowało, że uprawiało już seks. Chłopcy i młodzież z niższych klas społecznych częściej deklarują, że uprawiali seks.

Spośród tych, którzy już uprawiali seks, 93% używało prezerwatywy w celu zabezpieczenia podczas ostatniego stosunku, a 59% stosowało tabletki antykoncepcyjne. Dziewczęta częściej deklarują stosowanie tabletek antykoncepcyjnych. Jeśli chodzi o używanie prezerwatyw, nie zanotowano różnic ze względu na płeć, wiek i klasę społeczną.